

Bijna 30 % van de werkgelegenheid in België is direct of indirect gerelateerd aan onze uitvoer

De uitvoer is niet alleen van groot belang voor de werkgelegenheid in de exportondernemingen, maar ook voor de werkgelegenheid bij de toeleveranciers. In het beleidsdebat moet daarom rekening worden gehouden met de gehele uitvoergerelateerde waardeketen, wat betekent dat exportondernemingen moeten worden ondersteund in hun zoektocht naar nieuwe markten, maar ook dat het concurrentievermogen van de binnenlandse schakels in deze waardeketens moet worden versterkt.

Over de noodzaak om een onderscheid te maken tussen ondernemingen op basis van hun exportintensiteit

In een kleine open economie zijn veel banen rechtstreeks en onrechtstreeks gelinkt aan de uitvoer. Die banen bevinden zich niet alleen in de exportondernemingen zelf, maar ook bij hun toeleveranciers in de waardeketen. Om het totale aantal uitvoergerelateerde banen te ramen, zijn dus zowel werkgelegenheidsgegevens als gegevens over intermediaire leveringen nodig. Die laatste bevinden zich in de input-outputtabellen (IOT), die de relaties weergeven tussen de verschillende bedrijfstakken. De IOT groeperen echter ondernemingen louter volgens het soort goederen of diensten dat ze produceren, onafhankelijk van hun exportintensiteit. Uit tal van empirische studies blijkt nu dat binnen eenzelfde bedrijfstak grote verschillen zijn tussen uitvoergerichte en niet-uitvoergerichte ondernemingen, met name wat betreft inputgebruik, invoergeneigdheid en arbeidsintensiteit. Het is dus mogelijk dat ramingen van indicatoren die gebaseerd zijn op die tabellen, waaronder de uitvoergerelateerde werkgelegenheid, vertekend zijn. Het gebruik van IOT (en werkgelegenheidsgegevens), waarbij ondernemingen worden ingedeeld naar exportintensiteit binnen de bedrijfstakken, maakt het mogelijk deze vertekening te corrigeren.

Gebruik van individuele ondernemingsgegevens

In deze studie ramen we de uitvoergerelateerde werkgelegenheid en de verdeling van die banen naar opleidingsniveau voor België voor het jaar 2010. De ramingen zijn gebaseerd op een IOT en werkgelegenheidsgegevens die uitvoerheterogeen zijn, d.w.z. waarbij de bedrijfstakken van de verwerkende nijverheid zijn opgesplitst in sterk uitvoergerichte ondernemingen en weinig of niet-uitvoergerichte on-

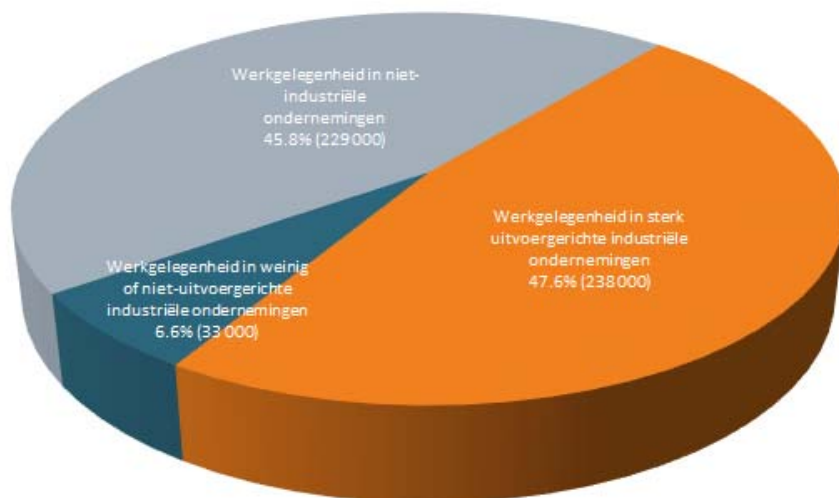
dernemingen. Bij de sterk uitvoergerichte ondernemingen vertegenwoordigt de uitvoer minstens 25 % van de omzet. De uitsplitsing naar exportintensiteit is gebaseerd op individuele ondernemingsgegevens, waaronder jaarrekeningen, de enquête naar de structuur van de ondernemingen, gegevens over de buitenlandse handel, RSZ-data en sociale balansen.

Bijna de helft van de banen gecreëerd door de export van sterk uitvoergerichte industriële ondernemingen bevinden zich bij niet-industriële ondernemingen

De uitvoerheterogene IOT en werkgelegenheidsgegevens voor België bevestigen in de eerste plaats dat de sterk uitvoergerichte ondernemingen van de verwerkende nijverheid verschillen van de weinig of niet-uitvoergerichte ondernemingen voor een aantal belangrijke parameters die het productieproces beschrijven: ze genereren minder directe toegevoegde waarde, ze vertonen een grotere invoergeneigdheid, ze zijn minder arbeidsintensief en ze stellen relatief meer hooggeschoolde werknemers tewerk. De input-outputanalyse op basis van deze gegevens toont ook aan dat de Belgische uitvoer in 2010 direct en indirect 109,9 miljard euro aan toegevoegde waarde heeft gegenereerd (of 32,5 % van het bbp) en dat 1,32 miljoen banen uitvoergerelateerd zijn (of 29,5 % van de totale Belgische werkgelegenheid). Uit deze heterogene databank kan ook afgeleid worden dat de export van sterk uitvoergerichte industriële ondernemingen heeft gezorgd voor 500 000 banen, waarvan bijna de helft buiten de verwerkende nijverheid, voornamelijk in de dienstensector (zie grafiek). Hoewel die conclusies structureel van aard zijn en vermoedelijk dus vrij constant zullen blijven over de tijd, zou de publicatie eind december 2019 van de input-outputtabellen voor het jaar 2015 het mogelijk moeten maken deze studie te actualiseren.

Binnenlandse werkgelegenheid gecreëerd door de export van sterk uitvoergerichte industriële ondernemingen volgens type ondernemingen waar die banen gecreëerd zijn, 2010

In percentage (aantal banen)

“Exportations, hétérogénéité des entreprises et emploi en Belgique : une analyse entrées-sorties”. Working Paper 11-19

De Working Paper kan worden geraadpleegd en gedownload op www.plan.be.

Voor meer informatie:

Bernhard Michel, 02/507.74.35, bm@plan.be